

ETELÄ-KARJALAN
SOSIAALI- JA TERVEYSPIIRI

Vertikaalinen integraatio

Ritva Simpanen
Etelä-Karjalan terveyskeskuksen
johtava ylilääkäri
25.5.2012

www.eksote.fi

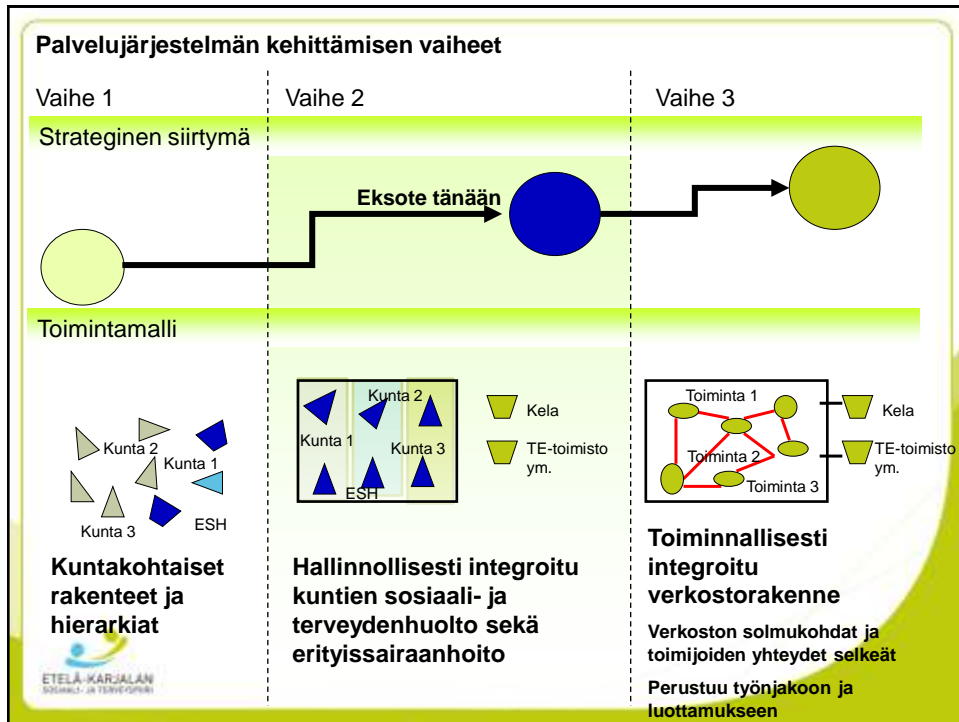
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri

Yksi terveydenhuollon kokonaisuus

- Johtamisen ja päätöksenteon integroitu kokonaisuus
- Talousarvion käsittely yhtenä kokonaisuutena, painopistealueet
- Jäsenkuntien kiinteä maksuosuus, heille paremmin hallittavissa
- Maakunnallisen terveyskeskuksen hyödyt
- Yhteiset ja tarkoituksenmukaiset hoitoketjut
- Erikoissairaanhoidon tuki perusterveydenhuollolle
- Alueellinen potilastietojärjestelmä (erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteinen)
- Henkilöstön rekrytointi kokonaisuuksina

ETELÄ-KARJALAN
SOSIAALI- JA TERVEYSPIIRI

Integroitu terveydenhuolto

Yksi terveydenhuollon kokonaisuus

- Yhteistyö erikoissairaanhoidon kanssa joustavaa, asiat keskustellaan "saman pöydän" ääressä.
- Perusterveydenhuollon toimintamalleista ja kehittämissuunnitelmista erikoissairaanhoidolla on ajan tasalla olevat tiedot
- Perusterveydenhuollon ongelmat ja haasteet (esim. resurssivaje) ovat erikoissairaanhoidolle tiedossa "reaaliajassa"
- Jos sovimme tietyn toiminnan siirtämisestä perusterveydenhuollon tehtäväksi, niin siirtyvät myös resurssit ja määrärahat
- Henkilöstön resurssivajeessa on mahdollisuus järjestää yhdessä tilapäisiä toimintamalleja (ESH ja PTH työjako)

Integroitu terveydenhuolto

Maakunnallinen terveyskeskus

- 12 kiinteää terveysasemaa, 3 kiinteää palvelupistettä (terv.hoitajat)
- Liikkuvat palvelut: MALLU –klinikka-auto
- Haasteena pitkät välimatkat (maakunta 225 km)
- Terveysasemat tarjoavat palveluja yli kuntarajojen
- Hierarkiaa vähennetty ja johtamista keskitetty:
3 alueellista ylilääkäri, 3 osastonhoitajaa
- Alueellinen henkilöstöhallinto: Terveysasemat tekevät yhteistyötä;
ammattitaitoiset sijaiset saatavuus parempi, säästöjä henkilöstön sijaiskuluissa
- Yhdenmukaiset toimintamallit maakunnallisesti

Lähipalvelujen turvaaminen

- **Terveydenhuoltolain mukaan** kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on järjestettävä terveydenhuoltopalvelut alueellaan lähellä asukkaita, paitsi jos palvelujen alueellinen keskittäminen on perusteltua palvelujen laadun turvaamiseksi.
- **Sosiaalihuoltolakiluonnoksen mukaan** kunnan on sosiaalipalveluja ja muita tukitoimia järjestäessään huolehdittava niiden yhdenvertaisesta saatavuudesta ja saavutettavuudesta alueellaan.
- **Lähipalvelut** voidaan määritellä palveluiksi, joita väestö käyttää usein ja varsin monet heistä toistuvasti
- **Lähipalvelut voidaan tuottaa** lähellä asuinympäristöä tarjottavina palveluina, liikkuvina palveluina, sähköisinä palveluina ja kotiin vietävinä palveluina.
- **Toimivilla lähipalvelut voidaan turvata usein ongelmien varhaista toteamista ja hoitotoimien oikeanaikainen aloittaminen**
→Ennaltaehkäisevän työn tehostaminen ja kustannustehokkuus

Lähipalvelujen turvaaminen

Palvelurakennekartoitus: asiakaskeskeiset hoitoprosessit, lähipalvelut kohtuullisella etäisyydellä:

- Keskitetyt – alueelliset – lähipalvelut
- Palvelutuotanto ohjautuu alueelliseen suuntaan, korvaavia palvelumuotoja kehitetään
- Tietyt erityisosaamista vaativat tehtävät alueellisena, terveysasemien yhteistyö
- Lähipalveluna neuvola ja kouluterveydenhuolto, suun terveydenhuolto, lääkäri- ja sairaanhoitaja-vastaanotot, perhetyöntekijä, mielenterveyshoitaja, kotisairaanhoito
- Erityistyöntekijät (koulupsykologi, puheterapeutti) toimivat ”liikkuvana” ja alueellisesti
- **Liikkuvat palvelut, MALLU –klinikka-auto**, täydentää lähipalvelukokonaisuutta

Lähipalvelujen turvaaminen

Vaihtoehtoisia ja täydentäviä toimintamalleja

- **Eksoten liikkuvia palveluja:** MALLU –auto, lasten- ja nuorten perhetyön liikkuva yksikkö, Mielenterveyspalvelujen liikkuva yksikkö
- **Etäkonsultaatiot:** Etälääkäripalvelu suunnitellaan. Kaikilla terveysasemilla on videoyhteydet
- **Sähköisen asiointipalvelut:** Asiakkaiden henkilökohtainen palvelu on otettu käyttöön, ”turvallinen viestin välitys”
- **Hyvis –sivut**, väestön motivointi omahoitoon
- **Nettihoitajat**

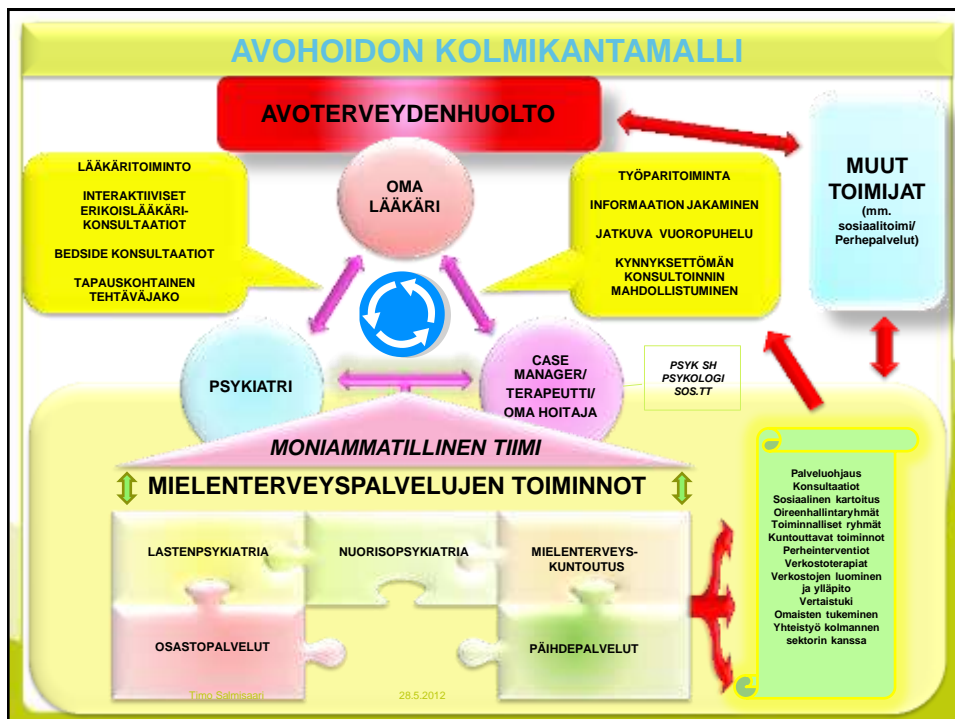
Yhteisten hoitoketjujen kehittäminen

Erikoissairaanhoido + Avoterveydenhuolto

- **Työjaon kehittäminen** erikoissairaanhoidon ja avohoidon kanssa
- Sovitaan eri **potilasryhmien hoitaminen kohdennetusti** - terveyspalvelujen toimipaikkoja on maakunnassa tasaisesti: terveysasemat kunnissa ja keskussairaala. Voidaan tehdä asiakaslähtöistä suunnittelua ja tarkoituksenmukaisia hoitoprosesseja, haasteena maantieteellisesti pitkät matkat.
- Tietyt **erityisosaamista tarvitsevien potilasryhmien** hoidon järjestäminen voidaan sopia toteutettavaksi kokonaan erikoissairaanhoidossa.

Avohoidon poikkihallinnollinen kehittäminen

- Avoterveydenhuolto + kotisairaanhoido +mielenterveyspalvelujen avohoito

Asiakaslähtöiset prosessit

Terveyspalvelujen ja vanhuspalvelujen yhteistyö

- Lähitulevaisuuden suurin haaste: Ikääntyvän väestön lisääntyvä palvelujen tarve ja siihen liittyvät hoitokustannukset
- Potilaiden jatkohoitopaikat järjestyvät koordinoitusti, **tehostettu, oikeanaikainen kuntoutus** (lyhytaikais- ja pitkäaikais -SAS)
- Kotiin annettavat palvelut hyvin toimivana palvelukokonaisuutena
- Terveysasemien erikoistuminen
- Kotisairaaloiminta / Päiväsairaaloiminta
- **Ensihoidon tuki kotihoidolle**, potilaat hoidetaan pitkälti kotihoidossa.

Sosiaalitoimen ja terveystoimen yhteistyö

- **Terveysasemien sosiaalityön kehittäminen:** lääkärin vastaanotolle tulevista potilaista varsin monilla on ongelmien taustalla sosiaaliset syyt
- Avohoidon henkilöstö ja sosiaalityöntekijöiden yhteistyön toimintamallien suunnittelu.
- Sosiaalipäivystys

Yhteisten hoitoketjujen kehittäminen

Erikoissairaanhoidon tuki perusterveydenhuollolle

- Erikoislääkäreiden jalkautuminen terveystasemille (reumatologi, fysiatrit, nuorisopsykiatri, psykiatri ja radiologi, leukakirurgi)
- **Matalan kynnyksen konsultaatiot**
Terveyskeskuslääkäreiden ja erikoissairaanhoidon lääkäreiden välillä.
- Tulevaisuus: Lähetteestä konsultaatioon

Poikkihallinnolliset liikkuvat yksiköt

- Lasten ja nuorten perhetyön liikkuva yksikkö
- Mielenterveys- ja päihdetyön liikkuva yksikkö
- MALLU , Klinikka-auto

Hyvis.fi

**Terveystietä ja
hyvinvointia
eteläkarjalaisille!**

Hyvis-sivuilta löydät luotettavaa tietoa terveydestä ja hyvinvoinnista sekä Etelä-Karjalan asukkaille suunnatuista palveluista.

Tiedot on kohdennettu erityisesti eri elämänvaiheisiin. Sivulla voi testata omia elintapojaan ja etsiä vinkkejä hyvinvointiin.

Hyvis.fi

- **Hyvis** on terveyden ja hyvinvoinnin verkkosivusto, joka on kehitetty neljän sairaanhoitopiirin ja kolmen maakunnan yhteistyönä (Etelä-Karjala, Etelä-Savo ja Kymenlaakso).
- **Hyvis –sivuilta** löytyy monipuolista terveystietoa, tietoa palveluista ja terveystietopalveluista ympäri vuorokauden, kaikkina vuoden päivinä.
- **Hyvis –sivuilla** luotettava, valtakunnallisten tiedontuottajien tarjoaman terveystieto yhdistyy Etelä-Karjalan alueelliseen tietoon, teemoihin ja palveluihin.
- Tiedot on kohdennettu erityisesti eri elämänvaiheisiin
- **Sivuilta voi testata omia elämäntapoja, etsi vinkkejä hyvinvointiin ja itsehoidon opastusta**
- Hyvis tarjoaa esteettömän väylän **sähköisiin asiointipalveluihin** (erikoissairaanhoito, perusterveydenhuolto, sosiaalitoimi)

Vertikaalisen integraation hyödyt ja haasteet

Hyödyt

- Yhteistyö ja kehittämistyö ESH:n ja PTH:n kanssa joustavampaa, potilaat nähdään todella yhteisinä potilaina
- Laaja-alaiset, poikkihallinnolliset hoitoprosessit (esim. kuntoutus)
- Avohoidon integroitujen hoito- ja palveluprosessien (perusterveydenhuolto –mielenterveyspalvelut - kotihoito) kehittäminen ja verkostoituminen helpompaa, ”yhteiset asiakkaat”
- Yhteinen alueellinen potilastietojärjestelmä
- **Yhteistyö henkilöstöhallinnossa:** koulutus ja työkierto, henkilöstön osaamisen vahvistaminen
- **Tulevaisuus:** Lähetteestä konsultaatioon

Vertikaalisen integraation hyödyt ja haasteet

Haasteet

- Prosessien uusiutuminen on hidasta
- Tarvitaan uudenlainen toimintatapoja ja verkosto-osaamista
- Tarvitaan uudenlaista osaamista sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöltä, **yleisosaajia**, jotka osaavat hoitaa ja opastaa monissa arjen asioissa (palveluverkostot –osaajia)
- **TH-lain tavoitteita: Vahvistaa perusterveydenhuollon toimintaedellytyksiä.** Yhteinen tahtotila on hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ja PTH vahvistamiseen, mutta tiukka talousraami hidastaa toteutusta.
- Tiukassa budjettiraamissa terveyden edistäminen on jäämässä kuitenkin erikoissairaanhoidon / korjaavan hoidon varjoon ja hoitotakuun velvoitteiden jalkoihin.
- Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus

Visio: "Kohti terveempää Etelä-Karjalaa ja toimivampaa Terveyspalveluja, kaikki toimijat vaunuissa mukana, laitureilta kyytiin pyrkii lisää ammattilaisia." Haluatko mukaan?"

Hyvinvointipalveluiden tuottaminen monimuotoistuu ja hoitotapahtumaan liittyvien osapuolien roolit ja vastuut muuttuvat tulevaisuudessa

Eri osapuolet toimivat yhdessä, integroiduilla työvälineillä

Vanhat mallit eivät toimi. Toiminta voidaan säästää hengiltä, mutta tämä ratkaisu ei liene kuitenkaan haluttu ratkaisu.

Muutos ei ole nopea ja vaatii uskallusta niin terveydenhuollon organisaatioilta, yksittäisiltä työntekijöiltä ammattiryhmään katsomatta kuin kunnallisilta päätöksentekijöiltäkin.

ETELÄ-KARJALAN SOSIAALI- JA TERVEYSPIIRI

EKSOTE – Hyvinvoinnin ja terveyden edistäjä

ETELÄ-KARJALAN SOSIAALI- JA TERVEYSPIIRI